

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน
ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สมชัย ประจง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2548
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ISBN 974-9501-99-3

**A STUDY OF THE OPINIONS ABOUT THE ADMINISTRATIVE
SKILLS OF THE EDUCATION INSTITUTION ADMINISTRATORS**

**IN THE SMALL – SCALE SCHOOLS UNDER THE OFFICE
OF NAKHON SI THAMMARAT EDUCATIONAL
SERVICE AREA 3**

SOMCHAI PRAJONG

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2005**

ISBN 974-9501-99-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ผู้วิจัย

นายสมชัย ประจง

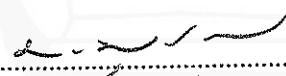
สาขา

การบริหารการศึกษา

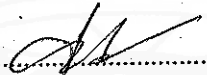
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

 ..... ประธาน

(ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)

 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิต ปรุโสคม)

 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงศ์)

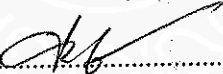
คณะกรรมการสอบ

 ..... ประธาน

(ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)

 ..... กรรมการ

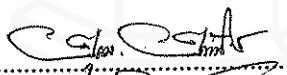
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิต ปรุโสคม)

 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงศ์)

 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทร์)

 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิสัย)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพล เรืองรอง)

คณะบดีคณะครุศาสตร์

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระบุษ ชาติกาญจน์)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

วันที่ 3 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2549

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
ผู้วิจัย	นายสมชัย ประจง
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.วิวรรธณ จงจิตร ศิริจิรกาล
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิต ปรีโสดม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงษ์

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 124 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t -test และ F -test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ได้รับเงินวิทยฐานะ กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับเงินวิทยฐานะ 5,600 ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านปฏิบัติงานและด้านความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับสูงกว่าปริญญาตรี พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 ด้านความคิดและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานระหว่างผู้บริหาร
สถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มี
ประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี พบว่าทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	A Study of the Opinions about the Administrative Skills of the Education Institution Administrators in the Small-scale Schools under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 3
The Author	Mr.Somchai Prajong
Program	Educational Administration
Thesis Chairadvisor	Dr.Veeravan Jongjit Sirijirakal
Thesis Advisors	Assistant Professor Chit Purisodom Assistant Professor Tongchai Massupong

---

The objective of this research was to study the opinions about the Administrative skills of the education institution administrators in the small-scale schools under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 3. The subjects consisted of 124 administrators. The instruments used to collect data were rating-scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation, t-test, and F-test.

The findings were as follows :

1. The opinions about the Administrative skills of the education institution administrators in the small-scale schools under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 3 as a whole were at the more level. As the individual aspects were considered, the aspects of technical skills, human relations skills; and conceptual skills were as well at the more level. While the aspect of information technology skills was at moderate level.

2. The comparison of the opinions about the Administrative skills between the administrators without academic standing pay and the ones with academic standing pay of 5,600 bath, as a whole, was not different. As the individual aspects were considered, the aspects of technical skills and conceptual skills were significantly different at .05. While the aspects of human relations skills and information technology skills were not different.

3. The comparison of the opinions about the Administrative skills between the administrators with bachelor degree and the ones with higher-than bachelor degree as a whole was significantly different at .01. As the individual aspects were considered, the aspect of technical skills was also significantly different at .01. And conceptual skills and information technology skills were significantly different at .05. While the aspect of human relations skills was not different.

4. The comparison of the opinions about the Administrative skills among the administrators with the experiences of lower-than 5 years, 5-10 years, and higher-than 10 years both as a whole and individual aspects showed no difference.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก
ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปุริโสคม
กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงษ์ กรรมการที่ปรึกษา ได้ให้คำปรึกษา
แนะนำ ข้อคิดเห็นในการทำวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คุณอรุณ ศรีวัฒนชาติ คุณโชคดี สมาคม และคุณบุญฉะ ฉนวนทิพย์
ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนผู้อำนวยการ
สถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ทุกๆ ท่าน
ที่ให้ความร่วมมือในการกรอกข้อมูลแบบสอบถามเป็นอย่างดี

สมชัย ประจง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ทฤษฎีและแนวคิดในการบริหารการศึกษา.....	9
ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา.....	13
คุณลักษณะของผู้บริหาร.....	16
บทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา.....	19
ทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานผู้บริหารสถานศึกษา.....	21
ทักษะการบริหารของผู้บริหาร.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54

3	วิธีดำเนินการวิจัย	58
	ประชากร	58
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	59
	วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	59
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล	60
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระดับทักษะการบริหารงาน	64
	ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงาน	69
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
	สรุปผลการวิจัย	76
	อภิปรายผลการวิจัย	77
	ข้อเสนอแนะ	80
	บรรณานุกรม	82
	ภาคผนวก	86
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	87
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	89
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
	ประวัติผู้วิจัย	99

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามอำเภอ 58
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม 63
3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ 63
4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม 64
5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านปฏิบัติงาน 65
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ 66
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านความคิด 67
8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 68
9	แสดงการเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีตำแหน่งต่างกัน 69
10	แสดงการเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีวุฒิกการศึกษาต่างกัน 70

11	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิด และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ ในการบริหารต่างกันโดยรวม.....	71
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันด้านการปฏิบัติงาน	71
13	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันด้านมนุษยสัมพันธ์	72
14	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันด้านความคิด.....	72
15	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	73